

Transition to
a sustainable
food system

Het Nederlandse voedselsysteem van nu en de toekomst

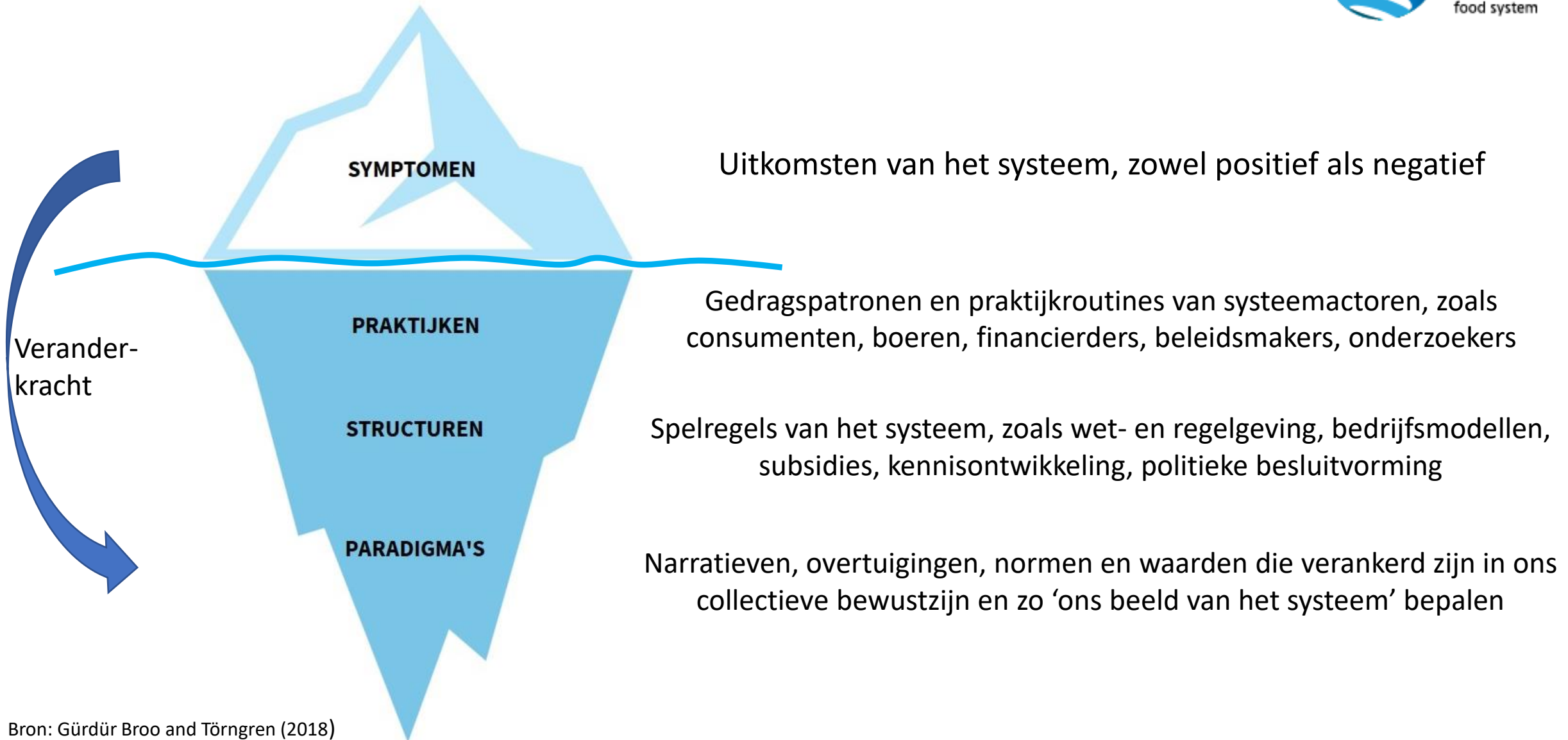
NWA programma 'transitie naar een duurzaam voedselsysteem'

Bram van Helvoirt, HAS green academy

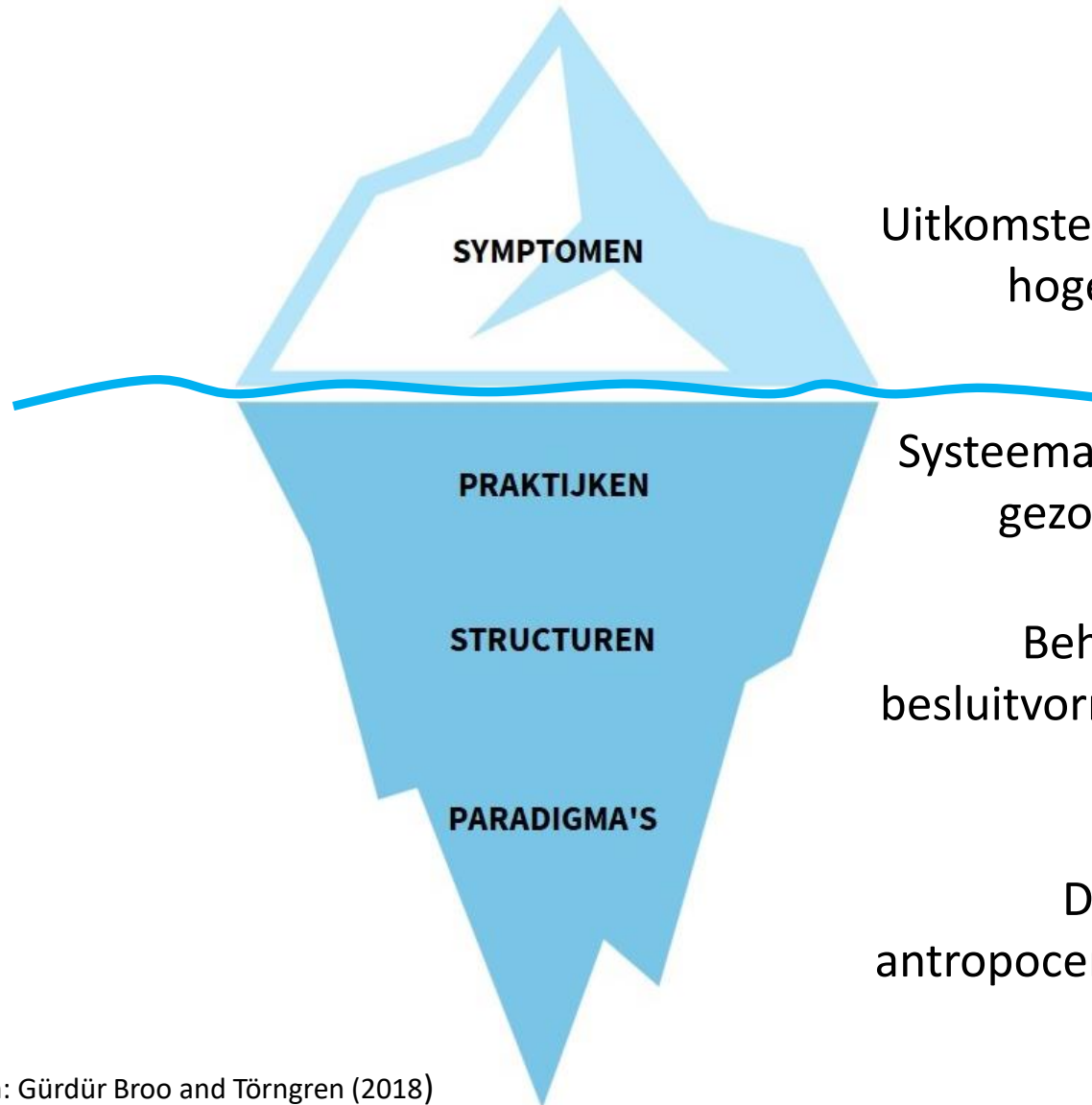
Achtergrond en opzet

- Startpunt en eindpunt van onze 'NWA transitie exercitie' (2021-2025);
- Een transdisciplinaire kijk op de staat van het huidige Nederlandse voedselsysteem;
- Een normatieve kijk op een toekomstig duurzaam en rechtvaardig voedselsysteem;
- Methoden: semi-gestructureerde diepte interviews, literatuuronderzoek;
- Systeembenadering: het 'ijsberg model' (Meadows, 1999; Maani & Cavana, 2007).

Ijsberg als visuele systeem metafoor

NWA kijk op het huidige systeem

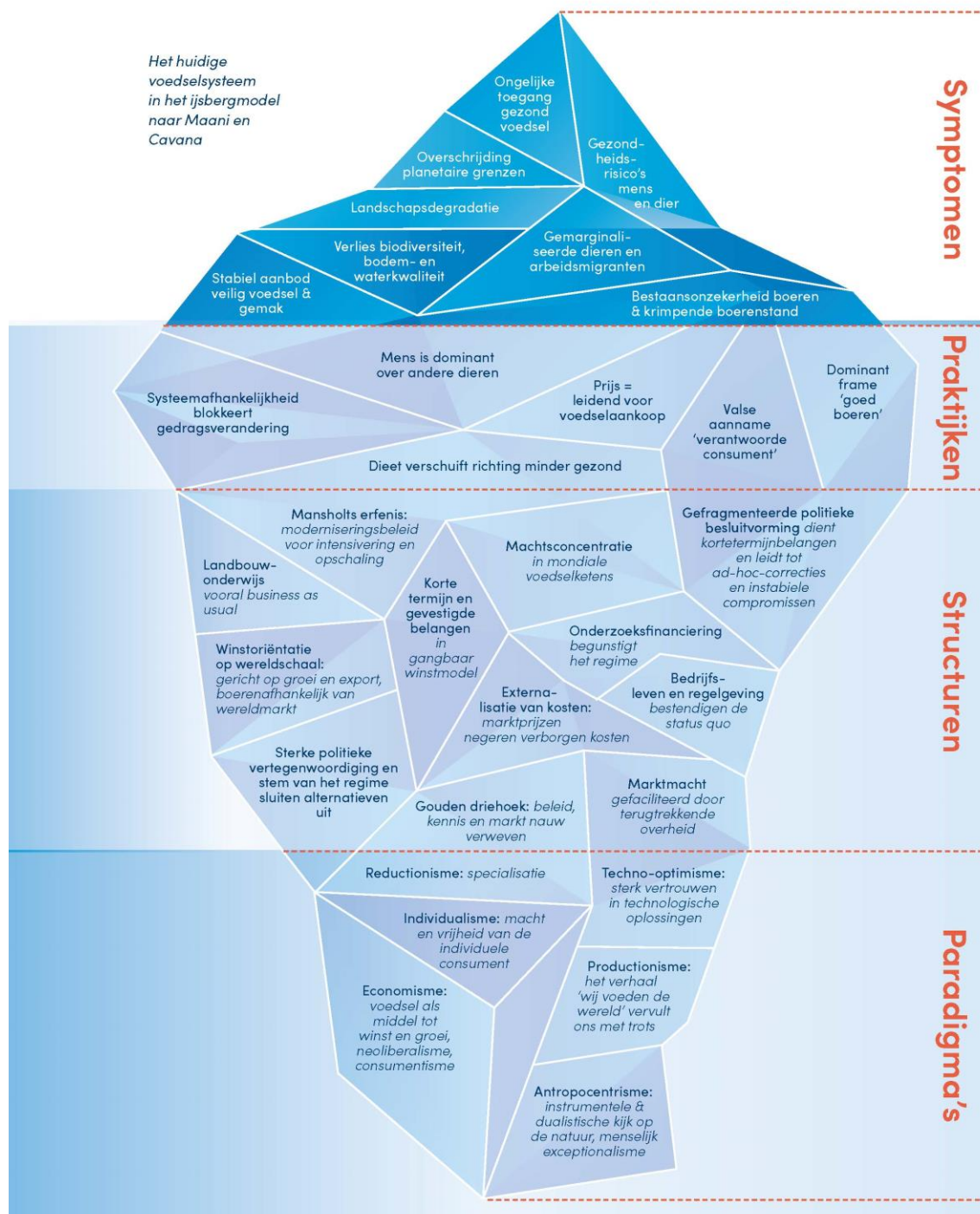

Uitkomsten: stabiel aanbod van veilig voedsel dat gepaard gaat met hoge maatschappelijke kosten en onrechtvaardigheden

Systeemafhankelijkheid: prijs is leidend, verschuiving naar minder gezond, 'goed boeren' en de 'verantwoorde consument'

Behoud van de status quo: gefragmenteerde politieke besluitvorming, machtsconcentraties, korte termijn winstmodellen, moderniseringsbeleid en -kennisagenda's

Dominante Nederlandse 'voedselsysteem -ismes': antropocentrisme, techno-optimisme, economisme, reductionisme, individualisme

Meer diepgang en detail?

Zie het [NWA resultatenmagazine](#),
gratis te downloaden!

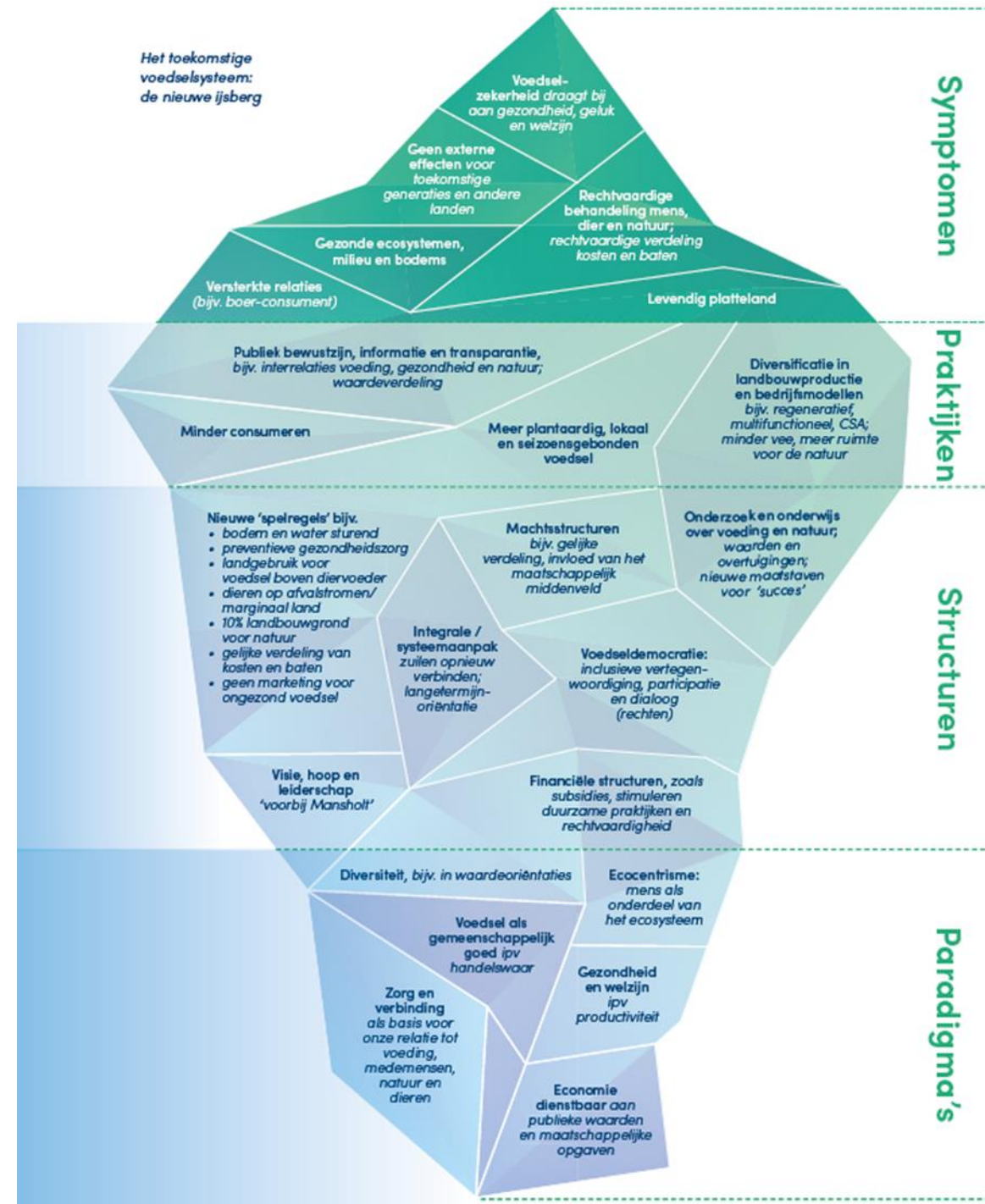

Wat kunnen we hiermee?

- De 'diepere lagen' vormen een **stevig fundament van het huidige systeem**: dominante narratieven en overtuigingen geven vorm en inhoud aan structuren en spelregels, gedrag en uitkomsten;
- De analytische kracht van systeemdenken: wat zijn de **onderliggende oorzaken** van onduurzame en onrechtvaardige uitkomsten? Wat is hun **samenhang**? Waar zitten **interventiepunten**?
- Het 'ijsbergmodel' als **toekomstgericht hulpmiddel** voor systeemactoren en hun veranderagenda: hoe kunnen we naar de toekomst bewegen vanuit het hier en nu? Welke nieuwe verhalen, structuren en praktijken hebben we nodig?

Perspectief op een toekomstig voedselsysteem

- Doel van het systeem geworteld in alternatieve paradigma's: een bijdrage leveren aan (niet-)menselijke en planetaire gezondheid en welzijn;
- Nieuwe structuren van zeggenschap, financiering, beleid, leiderschap, onderzoek en onderwijs bieden hefboomen voor verandering;
- Transitiepaden (Praasterink et al. 2025):
 - Eiwit transitie;
 - Regeneratieve & agro-ecologische praktijken;
 - Alternatieve voedselnetwerken;
 - Kringlooplandbouw.

Bedankt!

Vragen, contact?

b.vanhelvoirt@has.nl

Transition to
a sustainable
food system

Partners:

Radboud Universiteit

